

1027

USTAWA

z dnia 13 lipca 2006 r.

o dokumentach paszportowych

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) rodzaje dokumentów paszportowych;
- 2) właściwość organów wydających dokumenty paszportowe;
- 3) okoliczności uzasadniające odmowę wydania lub unieważnienie dokumentu paszportowego;

- 4) zakres danych wpisywanych do dokumentu paszportowego;
- 5) zakres danych zawartych w ewidencjach paszportowych oraz sposób prowadzenia tych ewidencji i zasady udostępniania danych w nich gromadzonych oraz organy właściwe w tych sprawach.

Art. 2. Ilekroć w ustawie mowa jest o:

- 1) danych biometrycznych — należy przez to rozumieć wizerunek twarzy i odciski palców umieszczone w dokumentach paszportowych w formie elektronicznej;
- 2) dokumencie paszportowym — należy przez to rozumieć: paszport, paszport tymczasowy, paszport dyplomatyczny, paszport służbowy Ministerstwa Spraw Zagranicznych;
- 3) organie paszportowym — należy przez to rozumieć ministra właściwego do spraw wewnętrznych, ministra właściwego do spraw zagranicznych, wojewodę i konsula;
- 4) sporządzeniu dokumentu paszportowego — należy przez to rozumieć przeniesienie danych osobowych i biometrycznych osoby ubiegającej się o wydanie dokumentu paszportowego do książeczki paszportowej w postaci graficznej i elektronicznej;
- 5) utracie dokumentu paszportowego — należy przez to rozumieć fizyczną utratę dokumentu przez osobę, dla której został sporządzony, która nastąpiła w szczególności w wyniku zagubienia lub przestępstwa;
- 6) zniszczeniu dokumentu paszportowego — należy przez to rozumieć zniszczenie dokumentu w stopniu uniemożliwiającym przekroczenie granicy, lecz pozwalającym na identyfikację dokumentu.

Art. 3. Każdy obywatel polski ma prawo do otrzymania paszportu. Pozbawienie lub ograniczenie tego prawa może nastąpić wyłącznie w przypadkach przewidzianych w ustawie.

Art. 4. Dokument paszportowy uprawnia do przekraczania granicy i pobytu za granicą oraz poświadcza obywatelstwo polskie, a także tożsamość osoby w nim wskazanej w zakresie danych, jakie ten dokument zawiera.

Art. 5. Dokumenty paszportowe w okresie ich ważności stanowią własność Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 6. 1. Do postępowań w sprawach uregulowanych ustawą stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. — Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.¹⁾).

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 78, poz. 682 i Nr 181, poz. 1524.

2. Do postępowań uregulowanych ustawą należących do właściwości konsula stosuje się przepisy ustawy z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsulów Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2002 r. Nr 215, poz. 1823 oraz z 2004 r. Nr 173, poz. 1808).

Art. 7. 1. Dokument paszportowy wydaje się na wniosek osoby pełnoletniej po przedłożeniu wymaganych dokumentów, pobraniu danych biometrycznych i uiszczeniu należnej opłaty.

2. Paszporty dyplomatyczne i paszporty służbowe Ministerstwa Spraw Zagranicznych są wydawane bez pobierania opłat.

3. W paszportach tymczasowych nie zamieszcza się danych biometrycznych.

Art. 8. 1. Ulga w opłacie za wydanie paszportu przysługuje:

- 1) emerytom, rencistom, osobom niepełnosprawnym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776, z późn. zm.²⁾), a także współmałżonkom tych osób, pozostającym na ich wyłącznym utrzymaniu;
- 2) osobom przebywającym w domach pomocy społecznej lub w zakładach opiekuńczych albo korzystającym z pomocy społecznej w formie zasiłków stałych;
- 3) kombatantom i innym osobom, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 371, z późn. zm.³⁾);
- 4) uczniom i studentom.

2. W razie zbiegu tytułów uprawniających do ulgi w opłacie za wydanie paszportu przysługuje tylko jedna ulga w opłacie.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1082, z 1998 r. Nr 99, poz. 628, Nr 106, poz. 668, Nr 137, poz. 887, Nr 156, poz. 1019 i Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 49, poz. 486, Nr 90, poz. 1001, Nr 95, poz. 1101 i Nr 111, poz. 1280, z 2000 r. Nr 48, poz. 550 i Nr 119, poz. 1249, z 2001 r. Nr 39, poz. 459, Nr 100, poz. 1080, Nr 125, poz. 1368, Nr 129, poz. 1444 i Nr 154, poz. 1792 i 1800, z 2002 r. Nr 169, poz. 1387, Nr 200, poz. 1679 i 1683 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 7, poz. 79, Nr 90, poz. 844, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2262, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 44, poz. 422, Nr 132, poz. 1110, Nr 163, poz. 1362, Nr 164, poz. 1366 i Nr 167, poz. 1398 oraz z 2006 r. Nr 49, poz. 359, Nr 63, poz. 440 i Nr 94, poz. 651.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 181, poz. 1515, z 2003 r. Nr 72, poz. 658, z 2004 r. Nr 46, poz. 444 i Nr 281, poz. 2779 oraz z 2005 r. Nr 163, poz. 1362.

3. Ulga w opłacie, o której mowa w ust. 1, wynosi 50 % kwoty określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 1.

Art. 9. Nie pobiera się opłaty za wydanie paszportu od:

- 1) osób, które w dniu złożenia wniosku o wydanie paszportu mają ukończone 70 lat;
- 2) osób, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2, jeżeli ich wyjazd za granicę następuje w celu długotrwałego leczenia lub w związku z koniecznością poddania się operacji;
- 3) osób, które złożyły wniosek o wymianę paszportu z powodu jego wady technicznej;
- 4) żołnierzy wyznaczonych do pełnienia służby poza granicami państwa, z wyjątkiem żołnierzy zawodowych.

Art. 10. 1. Opłatę za wydanie paszportu obniża się w przypadku wydania nowego paszportu przed upływem terminu ważności dotychczas posiadanego paszportu na skutek wystąpienia jednej z następujących okoliczności:

- 1) zmiany nazwiska, imienia lub innych danych, które podlegają wpisowi do paszportu;
- 2) zmiany wyglądu osoby posiadającej paszport, mogącej utrudnić ustalenie jej tożsamości;
- 3) braku w dotychczas posiadanym paszporcie miejsca na umieszczenie w nim wiz lub stempli poświadczających przekroczenie granicy.

2. Opłatę, o której mowa w ust. 1, ustala się odejmując od opłaty obowiązującej w dniu złożenia wniosku o nowy paszport jedną dziesiątą część opłaty za każdy pełny rok pozostający do upływu ważności dotychczas posiadanego paszportu — w przypadku paszportu z terminem ważności 10 lat lub jedną piątą — w przypadku wydania paszportu z terminem ważności 5 lat.

3. Opłatę za wydanie nowego paszportu przed upływem terminu ważności dotychczas posiadanego paszportu podwyższa się o 200 %, jeżeli paszport został utracony lub zniszczony z przyczyn zawinionych przez jego posiadacza.

Art. 11. 1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłat za wydanie dokumentu paszportowego, tryb uiszczania tych opłat oraz tryb zwrotu tej opłaty w przypadku wydania decyzji o unieważnieniu dokumentu paszportowego. Rozporządzenie powinno w szczególności uwzględniać zróżnicowaną wysokość opłat w zależności od rodzaju dokumentu paszportowego. Opłata za wydanie dokumentu paszportowego powinna uwzględniać koszty produkcji i personalizacji tego dokumentu.

2. Opłaty za wydanie dokumentów paszportowych stanowią dochód budżetu państwa.

Art. 12. Za paszporty i paszporty tymczasowe wydane przez konsula pobiera się opłatę w wysokości określonej w przepisach wydanych na podstawie ustawy z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsułów Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 13. 1. W imieniu małoletniego wniosek o wydanie dokumentu paszportowego składają rodzice wspólnie, chyba że na podstawie orzeczenia sądu jeden z rodziców został pozbawiony władzy rodzicielskiej lub władza ta została ograniczona. W przypadku braku zgodności stanowisk rodziców lub niemożności uzyskania zgody jednego z nich, zgodę na wydanie dokumentu paszportowego zastępuje orzeczenie sądu rodzinnego.

2. Wniosek złożony przez jednego rodzica wraz z pisemną zgodą drugiego rodzica, poświadczoną za zgodność podpisu przez organ paszportowy lub notariusza, uznaje się za złożony wspólnie przez rodziców.

3. Dokument paszportowy może być wydany za granicą za zgodą tylko jednego z rodziców wyłącznie z ważnych powodów, o ile przemawia za tym dobro małoletniego, szczególnie jeżeli uzyskanie zgody drugiego rodzica jest niemożliwe lub znacznie utrudnione.

4. Przepisy ust. 1—3 stosuje się odpowiednio do ustanowionych przez sąd opiekunów małoletniego.

Art. 14. Wniosek o wydanie dokumentu paszportowego osobie ubezwłasnowolnionej składa przedstawiciel ustawowy tej osoby lub ustanowiony przez sąd opiekun.

Art. 15. 1. Złożenie wniosku o wydanie dokumentu paszportowego oraz odbiór dokumentu paszportowego następuje osobiście.

2. Obecność małoletniego lub osoby ubezwłasnowolnionej jest wymagana przy składaniu wniosku o wydanie dla nich dokumentu paszportowego.

3. Odbioru dokumentu paszportowego dla małoletniego może dokonać jeden z rodziców lub opiekunów. Małoletni lub osoba ubezwłasnowolniona, którzy ukończyli 13 lat, odbierają ten dokument osobiście, w obecności przynajmniej jednego z rodziców lub opiekunów.

4. W uzasadnionych przypadkach, zwłaszcza w warunkach szczególnie utrudnionego dojazdu do urzędu konsularnego, na wniosek osoby ubiegającej się o wydanie dokumentu paszportowego, konsul może odstąpić od wymogu osobistego odbioru dokumentu paszportowego. W tym przypadku przepisu art. 16 nie stosuje się.

Art. 16. Osoba odbierająca dokument paszportowy sprawdza za pomocą czytnika elektronicznego, czy dane osobowe i biometryczne zamieszczone w tym dokumencie są zgodne ze stanem faktycznym.

Art. 17. 1. Wydania dokumentu paszportowego odmawia się na wniosek:

- 1) sądu prowadzącego przeciwko osobie ubiegającej się o dokument paszportowy postępowanie w sprawie karnej lub postępowanie w sprawie o przestępstwo skarbowe, postępowanie w sprawie nieletniego lub prowadzącego postępowanie cywilne;
- 2) organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze, organu postępowania wykonawczego w sprawie karnej, w tym o przestępstwo skarbowe, przeciwko osobie ubiegającej się o wydanie dokumentu paszportowego.

2. W przypadkach uzasadnionych ważnym interesem osoby ubiegającej się o dokument paszportowy, pomimo istnienia przesłanek uzasadniających odmowę jego wydania, konsul może wydać paszport tymczasowy. O wydaniu takiego paszportu konsul informuje organ, który wystąpił z wnioskiem o niewydawanie dokumentu paszportowego.

Art. 18. 1. W dokumencie paszportowym zamieszcza się następujące dane:

- 1) nazwisko;
- 2) imię (imiona);
- 3) datę i miejsce urodzenia;
- 4) obywatelstwo;
- 5) płeć;
- 6) wizerunek twarzy i podpis posiadacza;
- 7) datę wydania i datę upływu ważności dokumentu paszportowego;
- 8) serię i numer dokumentu paszportowego;
- 9) numer PESEL;
- 10) nazwę organu wydającego;
- 11) dane biometryczne.

2. W dokumentach paszportowych wydawanych osobom małoletnim, które nie ukończyły 13 lat, nie zamieszcza się podpisu posiadacza.

Art. 19. 1. Minister Obrony Narodowej dokonuje w paszporcie wpisu potwierdzającego status osoby, o której mowa w art. III ust. 3 Umowy między Państwami-Stronami Traktatu Północnoatlantyckiego dotyczącej statusu ich sił zbrojnych, sporządzonej w Londynie dnia 19 czerwca 1951 r. (Dz. U. z 2000 r. Nr 21, poz. 257), oraz prowadzi rejestr tych wpisów.

2. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku i inne dokumenty wymagane do dokonania w paszporcie wpisu potwierdzającego status osoby, o której mowa w ust. 1, tryb postępowania w tych sprawach, wzór

wpisu i sposób jego uchylania, a także sposób prowadzenia rejestru tych wpisów i wzór rejestru wpisu, uwzględniając jego elektroniczną lub papierową formę.

Art. 20. 1. Dokumenty paszportowe mają formę książeczki.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zagranicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzory dokumentów paszportowych i wniosków o wydanie dokumentów paszportowych;
- 2) sposób pobierania danych biometrycznych i zamieszczania ich w dokumentach paszportowych;
- 3) dokumenty wymagane do otrzymania dokumentów paszportowych;
- 4) tryb wydawania dokumentów paszportowych, z uwzględnieniem sytuacji, o której mowa w art. 15 ust. 4;
- 5) tryb postępowania funkcjonariuszy Straży Granicznej w przypadku ujawnienia w czasie kontroli granicznej fałszerstw lub wad w dokumentach paszportowych oraz w sytuacji zniszczenia dokumentu.

3. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 2, uwzględnia w szczególności:

- 1) zróżnicowanie składanych dokumentów w zależności od rodzaju dokumentu paszportowego;
- 2) konieczność weryfikacji przez osoby ubiegające się o wydanie paszportu danych biometrycznych zawartych w wydawanym dokumencie;
- 3) konieczność zatrzymania przez funkcjonariusza Straży Granicznej dokumentu paszportowego, w przypadku gdy dokument ten jest podrobiony lub przerobiony.

4. W przypadku zmiany wzoru dokumentów paszportowych w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 2, można określić termin ważności wzorów oraz terminy, do upływu których mogą być stosowane blankiety dotychczasowego wzoru.

Rozdział 2

Paszporty i paszporty tymczasowe

Art. 21. 1. Paszport może być wydany małoletniemu po ukończeniu 5 roku życia.

2. Małoletniemu przed ukończeniem 5 roku życia na żądanie rodziców może być wydany paszport, z tym że jego ważność nie może przekroczyć 5 lat od daty jego wydania.

Art. 22. W wyjątkowych sytuacjach, w szczególności uzasadnionych względami ochrony życia i zdrowia obywatela lub związanych z trudnościami w prowa-

dzeniu przez niego działalności zawodowej lub społecznej, a także w przypadkach dotyczących bezpieczeństwa państwa, tej samej osobie można wydać drugi paszport.

Art. 23. 1. Paszport tymczasowy wydaje się:

- 1) małoletnim do ukończenia 5 roku życia;
- 2) obywatelom polskim przebywającym za granicą, którzy nie posiadają paszportu; dopuszcza się możliwość wydania paszportu tymczasowego z urzędu, jeżeli przemawiają za tym ważne okoliczności;
- 3) obywatelom polskim przebywającym za granicą na czas oczekiwania przez nich na doręczenie paszportu sporządzanego w kraju.

2. W przypadku gdy małoletni przebywa za granicą bez opieki rodziców, paszport tymczasowy może być wydany bez ich zgody.

3. W przypadkach nagłych, związanych z chorobą lub pogrzebem członka rodziny albo potrzebą pilnego wyjazdu za granicę, paszport tymczasowy może być wydany obywatelowi polskiemu w kraju.

Art. 24. 1. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się wydawanie przez konsula paszportu tymczasowego bez zamieszczania w tym paszporcie numeru PESEL:

- 1) małoletniemu urodzonemu za granicą;
- 2) obywatelowi polskiemu zamieszkałemu poza okręgiem konsularnym;
- 3) obywatelowi polskiemu stale zamieszkałemu w okręgu konsularnym, któremu do chwili złożenia wniosku o paszport nie został nadany numer PESEL.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, paszport tymczasowy wydaje się na okres do jednego miesiąca.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, paszport tymczasowy wydaje się na okres do 9 miesięcy.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, paszport tymczasowy bez zamieszczania numeru PESEL może być wydany przez konsula tej samej osobie tylko raz.

Rozdział 3

Paszporty dyplomatyczne i paszporty służbowe Ministerstwa Spraw Zagranicznych

Art. 25. W paszporcie dyplomatycznym oprócz danych, o których mowa w art. 18, zamieszcza się dodatkowo stopień dyplomatyczny, funkcję, stanowisko lub tytuł posiadacza paszportu.

Art. 26. 1. Uprawnionymi do otrzymania paszportu dyplomatycznego są:

- 1) Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Marszałek i Wicemarszałkowie Sejmu;
- 3) Marszałek i Wicemarszałkowie Senatu;
- 4) Prezes i Wiceprezesi Rady Ministrów;
- 5) Ministrowie, Sekretarze i Podsekretarze Stanu;
- 6) postowie i senatorowie;
- 7) postowie do Parlamentu Europejskiego wybrani w Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Paszporty dyplomatyczne otrzymują także małżonkowie osób wymienionych w ust. 1 pkt 1—5, jeżeli towarzyszą im w podróży służbowej poza granicami kraju.

Art. 27. 1. Uprawnionymi do otrzymania paszportu dyplomatycznego są również osoby zajmujące stanowiska lub pełniące funkcje:

- 1) w służbie zagranicznej, które posiadają stopień dyplomatyczny;
- 2) związane z przywilejami i immunitetami dyplomatycznymi na podstawie umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, lub zwyczajów międzynarodowych;
- 3) w wyniku skierowania do pracy w organizacjach międzynarodowych.

2. Paszport dyplomatyczny przysługuje członkom rodziny w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. Nr 128, poz. 1403 oraz z 2004 r. Nr 273, poz. 2703) osób, o których mowa w ust. 1, jeżeli pozostają z nimi we wspólnocie domowej i przesiedlają się z nimi za granicę.

3. Członkowie rodzin osób, o których mowa w ust. 1, nieprzesiedlający się za granicę są uprawnieni do otrzymania paszportu dyplomatycznego w celu odwiedzin tych osób.

4. Uprawnieni do otrzymania paszportu dyplomatycznego są także byli Prezydenci Rzeczypospolitej Polskiej, byli Prezesi Rady Ministrów oraz byli Ministrowie Spraw Zagranicznych, którzy zostali powołani do pełnienia tych funkcji, poczynając od dnia 24 sierpnia 1989 r.

Art. 28. 1. Paszport służbowy Ministerstwa Spraw Zagranicznych przysługuje członkom służby zagranicznej nieposiadającym stopnia dyplomatycznego oraz innym osobom skierowanym do wykonywania obowiązków służbowych w placówce zagranicznej.

2. Paszport służbowy Ministerstwa Spraw Zagranicznych przysługuje członkom rodziny w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o służbie zagranicznej osób, o których mowa w ust. 1, jeżeli pozo-

stają z nimi we wspólnocie domowej i przemieszczają się z nimi za granicę.

3. Członkowie rodzin osób, o których mowa w ust. 1, nieprzesiedlający się za granicę są uprawnieni do otrzymania paszportu służbowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych w celu odwiedzin tych osób.

Art. 29. 1. Paszportem dyplomatycznym i paszportem służbowym Ministerstwa Spraw Zagranicznych można się legitymować wyłącznie w trakcie podróży służbowej lub w związku z wykonywaniem czynności służbowych poza granicami kraju.

2. Ograniczenia, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się do osób wymienionych w art. 27 ust. 1 i 2, jeżeli zostały wyznaczone do pełnienia funkcji lub zajmowania stanowiska poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, oraz osób wymienionych w art. 27 ust. 4.

Art. 30. W przypadkach uzasadnionych potrzebami służby zagranicznej oraz względami bezpieczeństwa państwa tej samej osobie można wydać drugi paszport dyplomatyczny lub służbowy Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Art. 31. 1. W przypadkach uzasadnionych potrzebą ochrony interesów Rzeczypospolitej Polskiej za granicą minister właściwy do spraw zagranicznych może podjąć decyzję o wydaniu paszportu dyplomatycznego lub paszportu służbowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych również obywatelom polskim innym niż wskazanym w art. 26—28.

2. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych, określi, w drodze rozporządzenia, tryb i miejsce przechowywania paszportów dyplomatycznych i paszportów służbowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz zakres czynności konsula w tych sprawach. Rozporządzenie powinno uwzględniać zwyczaje międzynarodowe oraz potrzebę szczególnej ochrony paszportów dyplomatycznych i paszportów służbowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych przed zgubieniem.

Rozdział 4

Okres ważności, utrata i unieważnianie dokumentów paszportowych

Art. 32. 1. Paszport jest ważny przez okres 10 lat od daty jego wydania.

2. Paszport wydany małoletniemu, który ukończył 5 lat a nie ukończył 13 lat, jest ważny 5 lat od daty jego wydania.

Art. 33. 1. Paszport tymczasowy jest ważny przez okres w nim wskazany, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od daty jego wydania.

2. Paszport tymczasowy, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1, jest ważny przez 12 miesięcy od daty jego wydania.

Art. 34. Paszport dyplomatyczny i paszport służbowy Ministerstwa Spraw Zagranicznych są ważne przez okres w nich wskazany, z tym że okres ich ważności nie może przekroczyć 10 lat od daty ich wydania.

Art. 35. Utrata ważności dokumentu paszportowego nie pozbawia jego posiadacza prawa wjazdu na podstawie tego dokumentu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 36. 1. Osoba, która utraciła dokument paszportowy lub której dokument paszportowy uległ zniszczeniu, jest obowiązana niezwłocznie zawiadomić o tym organ paszportowy.

2. Odnaleziony dokument paszportowy nie podlega zwrotowi osobie, której został uprzednio wydany.

3. Osoba, która znalazła dokument paszportowy innej osoby, jest obowiązana do przekazania tego dokumentu do najbliższego organu paszportowego, Policji lub innego organu administracji publicznej. Organy te przekazują dokument organowi paszportowemu, który go wydał.

4. Jeżeli osoba odnalazła własny dokument paszportowy wcześniej zgłoszony jako utracony, jest obowiązana do jego zwrotu właściwemu miejscowo organowi paszportowemu. Obowiązek zwrotu dokumentu paszportowego następuje bez względu na to, czy osoba posiada już nowy dokument wydany w miejsce utraconego, czy też o wydanie nowego dokumentu nie występowała.

Art. 37. Dokument paszportowy zgłoszony jako utracony, zniszczony lub znaleziony traci ważność z dniem zawiadomienia o jego utracie, zniszczeniu lub znalezieniu.

Art. 38. 1. Dokument paszportowy podlega unieważnieniu:

1) na wniosek:

a) sądu prowadzącego przeciwko posiadaczowi dokumentu paszportowego postępowanie w sprawie karnej lub postępowanie w sprawie o przestępstwo skarbowe, postępowanie w sprawie nieletniego lub prowadzącego postępowanie cywilne,

b) organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze, organu postępowania wykonawczego w sprawie karnej, w tym o przestępstwo skarbowe, przeciwko posiadaczowi dokumentu paszportowego;

2) jeżeli został wydany z naruszeniem przepisów ustawy;

3) jeżeli jego posiadacz utracił obywatelstwo polskie.

2. Dokument paszportowy traci ważność z dniem śmierci organu paszportowego.

3. Na wniosek sądu prowadzącego postępowanie w sprawie o wykonywanie władzy rodzicielskiej, unieważnia się dokument paszportowy małoletniego, w stosunku do którego ma zostać wydane orzeczenie w przedmiocie wykonywania władzy rodzicielskiej.

Art. 39. 1. Unieważnienie i odmowa wydania dokumentu paszportowego następuje w drodze decyzji administracyjnej, z wyjątkiem art. 38 ust. 2.

2. Wniesienie odwołania od decyzji o unieważnieniu tego dokumentu nie wstrzymuje jej wykonania.

3. Osoba, wobec której wydano decyzję o unieważnieniu dokumentu paszportowego, jest obowiązana do jego zwrotu organowi paszportowemu.

4. Osoba zgłaszająca zgon lub inna osoba posiadająca dokument paszportowy osoby zmarłej jest obowiązana do zwrotu tego dokumentu kierownikowi urzędu stanu cywilnego, właściwemu do sporządzenia aktu zgonu lub organowi paszportowemu.

5. W razie niewykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 3, mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 133, poz. 935).

Art. 40. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w art. 38 ust. 1 pkt 1 i 2 i ust. 3, przysługuje zwrot opłaty paszportowej za każdy pełny rok objęty unieważnieniem paszportu.

Rozdział 5

Właściwość organów

Art. 41. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych jest organem właściwym w sprawach sporządzania paszportów oraz, na wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych, paszportów dyplomatycznych i służbowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

2. Konsul i wojewoda są organami właściwymi w sprawach sporządzania paszportów tymczasowych.

Art. 42. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych sprawuje zwierzchni nadzór nad prowadzeniem spraw dotyczących paszportów i paszportów tymczasowych.

2. Minister właściwy do spraw zagranicznych sprawuje zwierzchni nadzór nad prowadzeniem spraw dotyczących paszportów dyplomatycznych i paszportów służbowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych jest organem wyższego stopnia w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do wojewodów i konsulów, w zakresie wskazanym w ustawie, a dotyczącym paszportów i paszportów tymczasowych.

Art. 43. 1. Paszporty i paszporty tymczasowe w kraju wydaje, odmawia ich wydania i unieważnia wojewoda właściwy ze względu na miejsce stałego pobytu osoby ubiegającej się o paszport, a za granicą — konsul.

2. Za zgodą ministra właściwego do spraw wewnętrznych, paszport i paszport tymczasowy może być wydany z pominięciem właściwości, o której mowa w ust. 1.

Art. 44. 1. W uzasadnionych przypadkach, gdy przemawia za tym ważny interes osoby uprawnionej do otrzymania paszportu, paszport może wydać minister właściwy do spraw wewnętrznych.

2. Paszporty, o których mowa w art. 22, wydaje minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Art. 45. 1. Paszporty dyplomatyczne i paszporty służbowe Ministerstwa Spraw Zagranicznych wydaje, odmawia ich wydania i unieważnia minister właściwy do spraw zagranicznych.

2. Paszporty, o których mowa w ust. 1, mogą być, za zgodą ministra właściwego do spraw zagranicznych, unieważnione za granicą przez konsula.

Rozdział 6

Ewidencja wydanych i unieważnionych dokumentów paszportowych

Art. 46. 1. Tworzy się centralną ewidencję wydanych i unieważnionych dokumentów paszportowych, zwaną dalej „centralną ewidencją”.

2. Centralna ewidencja jest prowadzona przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, który jest administratorem danych zgromadzonych w tej ewidencji.

Art. 47. 1. Organy paszportowe prowadzą, w zakresie swoich uprawnień, ewidencje wydanych i unieważnionych dokumentów paszportowych, zwane dalej „ewidencjami paszportowymi”.

2. Organy paszportowe są administratorami danych zgromadzonych w ewidencjach paszportowych.

Art. 48. Organy paszportowe mogą przetwarzać dane gromadzone w prowadzonych ewidencjach bez zawiadamiania osób, których te dane dotyczą, jeżeli służą one do realizacji zadań określonych ustawą.

Art. 49. 1. Centralna ewidencja i ewidencje paszportowe są prowadzone w systemie teleinformatycznego zbioru danych o osobie i posiadanych przez nią dokumentach paszportowych.

2. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się możliwość prowadzenia ewidencji paszportowych w postaci informatycznych wydruków lub w formie pisemnej.

3. Organy paszportowe przekazują, w formie elektronicznej, do centralnej ewidencji dane z ewidencji paszportowych niezwłocznie po podjęciu decyzji o wydaniu, odmowie wydania lub unieważnieniu dokumentu paszportowego.

Art. 50. W ewidencjach paszportowych wpisuje się dane określone w art. 18 ust. 1 i art. 25 oraz:

- 1) datę złożenia wniosku o wydanie dokumentu paszportowego;
- 2) informację o odmowie wydania dokumentu paszportowego z powodów, o których mowa w art. 17 ust. 1;
- 3) datę wydania decyzji i przyczynę unieważnienia dokumentu paszportowego;
- 4) datę utraty ważności dokumentu paszportowego;
- 5) numer akt sprawy o wydanie dokumentu paszportowego.

Art. 51. Centralna ewidencja stanowi zbiory danych zgromadzonych w ewidencjach paszportowych. Do centralnej ewidencji paszportowej wpisuje się ponadto informacje o utraconych niespersonalizowanych książeczkach paszportowych oraz o dokumentach paszportowych utraconych i unieważnionych przed odbiorem przez obywatela, wyszczególniając serie i numery tych książeczek i dokumentów paszportowych.

Art. 52. 1. Organy paszportowe oraz Komendant Główny Straży Granicznej mają bezpośredni dostęp do zbiorów centralnej ewidencji w zakresie niezbędnym do wykonywania ustawowych zadań.

2. Dane przetwarzane w centralnej ewidencji paszportowej udostępnia się, w zakresie niezbędnym do wykonywania ustawowych zadań:

- 1) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
- 2) Agencji Wywiadu;
- 3) Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu;
- 4) ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych;
- 5) Policji;
- 6) prokuratorowi;
- 7) sądowi;
- 8) Służbie Więziennej;
- 9) Służbie Kontrwywiadu Wojskowego;
- 10) Służbie Wywiadu Wojskowego;
- 11) Żandarmerii Wojskowej.

3. Dane z centralnej ewidencji mogą być udostępniane na podstawie umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska.

Art. 53. Poza ewidencją centralną i ewidencjami paszportowymi organy paszportowe gromadzą w postaci akt dokumentację stanowiącą podstawę wydania, odmowy wydania i unieważnienia dokumentów paszportowych.

Art. 54. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób:

- 1) prowadzenia ewidencji paszportowych oraz centralnej ewidencji;
- 2) przetwarzania danych zgromadzonych w tych ewidencjach;
- 3) przekazywania danych z ewidencji paszportowych do centralnej ewidencji.

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, powinno w szczególności uwzględniać:

- 1) terminy przekazywania danych z ewidencji paszportowych do centralnej ewidencji;
- 2) możliwość udostępniania — w szczególnie uzasadnionych przypadkach — danych z centralnej ewidencji w formie pisemnej;
- 3) bezpieczeństwo przetwarzania i udostępniania danych.

Rozdział 7

Przepisy zmieniające, przejściowe i końcowe

Art. 55. W ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1548, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 6 w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) ewidencji ludności, dowodów osobistych;”;
- 2) w art. 29 w ust. 1 w pkt 9 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 10 w brzmieniu:
„10) paszportów.”.

Art. 56. W ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. Nr 128, poz. 1175, z późn. zm.⁵⁾) w art. 73 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Polski dokument podróży dla cudzoziemca jest ważny przez okres do 1 roku.”.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 i Nr 190, poz. 1864, z 2004 r. Nr 19, poz. 177, Nr 69, poz. 624, Nr 91, poz. 873, Nr 96, poz. 959, Nr 116, poz. 1206, Nr 238, poz. 2390 i Nr 273, poz. 2702, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 33, poz. 288, Nr 155, poz. 1298, Nr 169, poz. 1414 i 1417 i Nr 267, poz. 2258 oraz z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 75, poz. 519 i Nr 104, poz. 708.

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 179, poz. 1842, z 2005 r. Nr 90, poz. 757, Nr 94, poz. 788, Nr 132, poz. 1105 i Nr 163, poz. 1362 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711.

Art. 57. W ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzieleniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 1176, z późn. zm.⁶⁾) w art. 74 wprowadza się następujące zmiany:

1) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Dokument podróży przewidziany w Konwencji Genewskiej jest ważny przez okres jednego roku.

4. Karta pobytu wydana cudzoziemcowi, który posiada status uchodźcy, jest ważna przez okres 2 lat.”;

2) ust. 5 uchyla się.

Art. 58. Polskie dokumenty podróży dla cudzoziemca i dokumenty podróży przewidziane w Konwencji Genewskiej wydane przed dniem wejścia w życie ustawy zachowują ważność przez okres, na jaki zostały wydane.

Art. 59. Do dnia 1 października 2006 r. uprawnienia Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Służby Wywiadu Wojskowego określone w art. 52 ust. 2 pkt 9 i 10 przysługują Wojskowym Służbom Informacyjnym.

Art. 60. 1. Dokumenty paszportowe wydane na podstawie dotychczasowych przepisów zachowują ważność do czasu upływu terminów w nich określonych.

2. Do postępowań w sprawach wydania, odmowy wydania lub unieważnienia paszportu, wszczętych przed wejściem w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 61. Dokumentacja paszportowa tworzona na zasadach dotychczasowych stanowi akta paszportowe paszportów wydanych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 62. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 4 ust. 6, art. 5 ust. 2, art. 10 ust. 3 oraz art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o paszportach (Dz. U. z 1991 r. Nr 2, poz. 5, z 1997 r. Nr 114, poz. 739, z 2002 r. Nr 62, poz. 557 oraz z 2005 r. Nr 178, poz. 1479) zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 11 ust. 1, art. 20 ust. 2 oraz art. 31 ust. 2 niniejszej ustawy, jednak nie dłużej niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 63. 1. Do czasu wyczerpania zapasów, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2007 r., paszporty tymczasowe wydaje się według wzoru określonego w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 lipca 2002 r. w sprawie wzorów oraz trybu wydawania paszportów, dokumentów wymaganych do ich otrzymania, a także trybu postępowania funkcjonariuszy Straży Granicznej w przypadku ujawnienia w czasie kontroli granicznej wad w paszportach (Dz. U. Nr 114, poz. 991, z 2005 r. Nr 262, poz. 2197 oraz z 2006 r. Nr 130, poz. 904).

2. W paszportach tymczasowych, o których mowa w ust. 1, nie wypełnia się strony drugiej.

Art. 64. Dokumenty paszportowe mogą być wydane bez zamieszczania w nich odcisków palców, jednak nie dłużej niż do upływu 36 miesięcy od przyjęcia przez Komisję Europejską wymagań technicznych dotyczących wspólnych norm w zakresie odcisków palców.

Art. 65. Traci moc ustawa z dnia 29 listopada 1990 r. o paszportach (Dz. U. z 1991 r. Nr 2, poz. 5, z 1997 r. Nr 114, poz. 739, z 2002 r. Nr 62, poz. 557 oraz z 2005 r. Nr 178, poz. 1479).

Art. 66. Ustawa wchodzi w życie z dniem 28 sierpnia 2006 r., z wyjątkiem art. 16 w zakresie dotyczącym obywateli polskich przebywających za granicą, który wchodzi w życie z dniem 28 lutego 2008 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Kaczyński*

⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 173, poz. 1808 i Nr 210, poz. 2135 oraz z 2005 r. Nr 90, poz. 757 i Nr 94, poz. 788.